

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาแนวทางการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย – กัมพูชา กรณีศึกษา ตลาดการค้าชายแดนจังหวัดจันทบุรี โดยเป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) สามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย มีดังนี้

1.1.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อแนวทางในการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อแนวทางในการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี ระหว่างด่านพรมแดนบ้านฝักกาด และ ด่านพรมแดนบ้านแหลม

1.1.3 เพื่อประเมินความพึงพอใจในแนวทางการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี ระหว่างด่านพรมแดนบ้านฝักกาด และ ด่านพรมแดนบ้านแหลม

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย มีดังนี้

การวิจัยครั้งนี้ประชากรในการศึกษา คือ ประชาชนในจุดผ่านแดนถาวรบ้านแหลม อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี มีประชากร 1,200,000 คน และ จุดผ่านแดนถาวรบ้านฝักกาด อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี มีประชากร 100,000 คน ซึ่งจำแนกเป็นผู้มีส่วนได้เสีย 4 กลุ่ม ประกอบด้วย ลูกค้ำ/นักท่องเที่ยว ประชาชนในพื้นที่ ผู้ประกอบการ และตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้มีส่วนได้เสีย 4 กลุ่ม ประกอบด้วย ลูกค้ำ/นักท่องเที่ยว ประชาชนในพื้นที่ ผู้ประกอบการ และตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้องในด่านพรมแดนบ้านฝักกาด และ ด่านพรมแดนบ้านแหลม อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี จำนวน 400 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ

และจัดให้มีเวทีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย จำนวน 80 คน ณ ตลาดการค้าชายแดนไทย – กัมพูชา บ้านแหลม จังหวัดจันทบุรี ในวันที่ 27 พฤษภาคม 2559 และตลาดการค้าชายแดนไทย – กัมพูชา บ้านฝักกาด จังหวัดจันทบุรี ในวันที่ 3 มิถุนายน 2559 การประเมินความพึงพอใจ/ความเป็นไปได้ ตามแนวทางการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย – กัมพูชา กรณีศึกษาตลาดการค้าชายแดนจังหวัดจันทบุรี ที่จากผู้มีส่วนได้เสีย จำนวน 100 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ S.D.) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (One Way ANOVA) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

1.3 ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1.3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและผู้เข้าร่วมเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การศึกษาแนวทางในการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัด จันทบุรี ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 370 คน ส่วนมากเป็นเพศชาย จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 56.22 เป็นคนสัญชาติไทย จำนวน 281 คน คิดเป็นร้อยละ 75.95 มีอายุอยู่ระหว่าง 36 – 40 ปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 22.97 ส่วนใหญ่มีสถานภาพการทำงานเป็นพ่อค้า/แม่ค้า/ผู้ประกอบการ จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 27.23 มีลักษณะของการประกอบการเป็นผู้ค้ารายย่อย จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 19.73 มีประเภทของธุรกิจ เป็นค้าปลีกจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 และกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นลูกค่านักท่องเที่ยว ประชาชนในพื้นที่ พ่อค้า/แม่ค้า/ผู้ประกอบการ มีจำนวน 281 คน โดยมีรายได้เฉลี่ย/มูลค่าการค้าต่อเดือนต่ำกว่า 15,001 บาท จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 46.62

สำหรับผู้เข้าร่วมเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีจำนวนทั้งสิ้น 100 คน ในตลาดบ้านแหลม มีจำนวน 50 คน จำแนกเป็น ลูกค่านักท่องเที่ยว 13 คน ประชาชนในพื้นที่ 14 คน ผู้ประกอบการ 12 คน และตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง 11 คน และตลาดบ้านฝักกาดมีจำนวน 50 คน จำแนกเป็น ลูกค่านักท่องเที่ยว 15 คน ประชาชนในพื้นที่ 15 คน ผู้ประกอบการ 8 คน และตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง 12 คน

1.3.2 การศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียต่อแนวทางในการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวม

1) ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียต่อแนวทางในการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี จากการเก็บแบบสอบถาม ในภาพรวม พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสินค้าและบริการ ($\bar{x} = 3.70$) ด้านการบริหารจัดการและสนับสนุนจากภาครัฐ ($\bar{x} = 3.61$) ด้านกิจกรรมและการประชาสัมพันธ์ ($\bar{x} = 3.45$) และด้านสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{x} = 3.43$)

โดยเมื่อพิจารณาด้านสินค้าและบริการ พบว่าในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ บุคลากร/เจ้าหน้าที่/ผู้ประกอบการ มีความรู้ ความสามารถในการให้บริการ เช่น การตอบคำถาม ชี้แจงข้อสงสัย ให้คำแนะนำ ช่วยแก้ปัญหาได้ เป็นต้น ($\bar{x} = 3.83$) สินค้าอุปโภคบริโภค/การให้บริการมีราคาเหมาะสม ($\bar{x} = 3.76$) สินค้าอุปโภคบริโภค/การให้บริการ มีความหลากหลายและบุคลากร/เจ้าหน้าที่/ผู้ประกอบการมีความซื่อสัตย์ในการคิดราคาสินค้า ($\bar{x} = 3.75$) เท่ากัน

ด้านการบริหารจัดการและสนับสนุนจากภาครัฐ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ บุคลากร/เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความรู้ ความสามารถในการให้บริการ เช่น การตอบคำถาม ชี้แจงข้อสงสัย ให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหาได้ เป็นต้น ($\bar{x} = 3.84$) บุคลากร/เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติ

หน้าที่ เช่น ไม่รับสินบน ไม่หาประโยชน์ในทางมิชอบ เป็นต้น ($\bar{x} = 3.83$) หน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการจัดการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการเพื่อสนับสนุนการค้า การลงทุนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 3.67$)

ด้านสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวก โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความสะอาดของสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่จอดรถ ห้องน้ำ ร้านอาหาร โทรศัพท์สาธารณะ ที่นั่งคอยรับบริการ ตู้เอทีเอ็ม เป็นต้น และความปลอดภัยของสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่จอดรถ ห้องน้ำ ร้านอาหาร โทรศัพท์สาธารณะ ที่นั่งคอยรับบริการ ตู้เอทีเอ็ม เป็นต้น ($\bar{x} = 3.54$) เท่ากัน ความเพียงพอของสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่จอดรถ ห้องน้ำ ร้านอาหาร โทรศัพท์สาธารณะ ที่นั่งคอยรับบริการ ตู้เอทีเอ็ม เป็นต้น และ ($\bar{x} = 3.53$) ความเหมาะสมของป้าย/บอร์ดแสดงเส้นทางหรือบริการข้อมูลแก่ลูกค้า นักท่องเที่ยว และความสะดวกของระบบการคมนาคมเพื่อการขนถ่ายสินค้าและนักท่องเที่ยว ($\bar{x} = 3.55$)

ด้านกิจกรรมและการประชาสัมพันธ์ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมในการใช้บริการและการประกอบธุรกิจ เช่น การแสดงดนตรี นิทรรศการ การละเล่น งานประจำปีหรือเทศกาล เป็นต้น ($\bar{x} = 3.62$) มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและเป็นประโยชน์ต่อ การใช้บริการตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชาและการประกอบธุรกิจ เช่น การอบรมให้ความรู้ เป็นต้น ($\bar{x} = 3.58$) เท่ากัน ช่องทางการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ สถานีวิทยุ เว็บไซต์ ป้ายบอร์ดประชาสัมพันธ์เหมาะสม ($\bar{x} = 3.38$)

ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามยังมีความคิดเห็นในการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชาส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม ตลาดการค้าชายแดนบ้านแหลม ในภาพรวม พบว่า ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.82 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทั้งสองด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{x} = 3.90$) และด้านสังคม ($\bar{x} = 3.76$)

2) ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียต่อแนวทางในการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี จากการจัดเวทีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย สามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านสินค้าและบริการ

- (1) ควรมีการพัฒนาด่านและตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา โดยการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มเติม เช่น สถานที่จอดรถ ห้องสุขา ศูนย์อาหาร ศูนย์ประชาสัมพันธ์ ข้อมูล เป็นต้น เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว และสามารถรองรับนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวกัมพูชา
- (2) ควรพัฒนาให้ตลาดเป็นศูนย์กลางการค้าชายแดนในภาคตะวันออกและเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีความประสงค์ซื้อสินค้าต่างประเทศในราคาถูก และเป็นแหล่งการค้าที่ก่อให้เกิดรายได้และเพิ่มอาชีพแก่ประชาชนในท้องถิ่น

- (3) สินค้าควรมีความหลากหลายและมีคุณภาพมากขึ้น และควรมีหน่วยงานเข้ามาตรวจสอบคุณภาพสินค้าและบริการ

ด้านการบริหารจัดการและสนับสนุนจากภาครัฐ

- (1) ควรมีการปรับปรุงเรื่องระบบภาษี ขั้นตอนการนำสินค้า เข้า-ออก ประเทศ หรือ การผ่อนผันกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าชายแดนระหว่างประเทศเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการ ให้สามารถดำเนินการค้าได้สะดวก รวดเร็ว
- (2) หน่วยงานภาครัฐควรเข้ามามีบทบาท/มีส่วนร่วม และประสานงานให้กับผู้ประกอบการทั้งรายใหญ่และรายย่อย ในการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ เกี่ยวกับอัตราภาษีต่าง ๆ ที่ต้องชำระในการทำการค้าระหว่างประเทศ
- (3) ควรมีการจัดประชุม สัมมนา อบรมให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการในพื้นที่ เพื่อให้มีการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน เช่น ความรู้ในด้านของอาเซียน ความรู้เกี่ยวกับการค้าชายแดน กฎหมาย ระเบียบ วิธีปฏิบัติทางศุลกากร และการค้าชายแดนที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาทางภาษาด้านการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำการค้า การชำระเงิน เป็นต้น และรวมไปถึงบุคลากรหน่วยงานภาครัฐ
- (4) ควรจัดตั้งเป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ การพัฒนาการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดจันทบุรีนั้น มีเป้าหมายมุ่งไปสู่การจัดตั้งเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดจันทบุรี ทั้งนี้ จะต้องได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ตลอดจนประชาชนในพื้นที่
- (5) ควรเพิ่มจำนวนบุคลากรหน่วยงานภาครัฐให้เพียงพอกับความต้องการของชุมชน
- (6) ควรจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการตลาดให้เหมาะสม

ด้านสาธารณูปโภค

- (1) ควรมีการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เส้นทางเดินทางมายังบริเวณด้านการค้าชายแดนไทย - กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี เพื่อรองรับการขยายตัวด้านการค้าระหว่างประเทศที่มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด ให้เป็นศูนย์กลางทางการค้า และการขนส่งที่สามารถเชื่อมโยงกับกัมพูชาและเวียดนามตอนใต้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (2) ควรมีการพัฒนาระบบโทรคมนาคมและสาธารณูปโภค ควรพัฒนาระบบเครือข่ายโทรศัพท์ คือ ด้านประตู AEC ระบบการสื่อสารต้องเป็นระบบที่ไวขึ้น 3G/4G ไฟฟ้า ประปา แล่งน้ำ การสื่อสาร ต้องรองรับการขยายตัวดังกล่าว
- (3) ควรมีสาขาย่อยของธนาคารในตลาดการค้าชายแดนบ้านฝักกาด

ด้านประชาสัมพันธ์

- (1) ควรเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้มีความหลากหลายมากขึ้น
- (2) ควรมีการประชาสัมพันธ์หรือจัดกิจกรรมที่มีการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน จากตลาดการค้าชายแดนไทย- กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี สามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับสถานที่สำคัญๆ ใน กัมพูชา และเวียดนามตอนใต้ได้สะดวกมากขึ้น

(3) ควรจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์สินค้า/การจัดแสดงสินค้า /กิจกรรมการส่งเสริมการตลาด และส่งเสริมการขายให้มากขึ้นเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

1.3.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียต่อแนวทางในการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี ระหว่างด่านพรมแดนบ้านฝักกาด และ ด่านพรมแดนบ้านแหลม

1) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียต่อแนวทางในการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี ระหว่างด่านพรมแดนบ้านฝักกาด และ ด่านพรมแดนบ้านแหลม จากการเก็บแบบสอบถาม พบว่า

ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียต่อแนวทางในการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี ระหว่างด่านพรมแดนบ้านฝักกาด และ ด่านพรมแดนบ้านแหลม ใน 4 ด้าน พบว่า ผู้มีส่วนได้เสียมีแนวทางในการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี ระหว่างด่านพรมแดนบ้านฝักกาดและด่านพรมแดนบ้านแหลมในด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านสินค้าและบริการ ด้านการบริการจัดการและสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านระบบสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านกิจกรรมและประชาสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน

2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียต่อแนวทางในการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี ระหว่างด่านพรมแดนบ้านฝักกาด และ ด่านพรมแดนบ้านแหลม จากการจัดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น พบว่า

ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียต่อแนวทางในการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี ระหว่างด่านพรมแดนบ้านฝักกาดและด่านพรมแดนบ้านแหลมในด้านสินค้าและบริการ และ ด้านกิจกรรมและการประชาสัมพันธ์ มีความสอดคล้องกัน แต่สำหรับด้านการบริหารจัดการและสนับสนุนจากภาครัฐ มีความต่างกันโดยที่ ตลาดบ้านฝักกาดจะมุ่งเน้นที่การจัดสรรงบประมาณ และจำนวนบุคลากรภาครัฐ สำหรับตลาดบ้านแหลม เน้นด้านการผ่อนผันกฎหมายการประสานงานการค้าระหว่างประเทศ และมีความต้องการก้าวไปสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษ และในด้านสาธารณูปโภค มีความสอดคล้องกัน ในเรื่องของการปรับปรุงระบบคมนาคม ถนน ไฟฟ้า ประปา เครือข่ายโทรศัพท์ แต่มีความต่างกันในเรื่องของการจัดตั้งสาขาย่อยของธนาคารในตลาดบ้านฝักกาด

3) ผลการวิเคราะห์สมมติฐานการวิจัย

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีสถานภาพต่างกันจะมีความเห็นต่อแนวทางในการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี ระหว่างด่านพรมแดนบ้านฝักกาด และ ด่านพรมแดนบ้านแหลมที่แตกต่างกัน

พบว่า ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียต่อแนวทางในการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี ระหว่างด่านพรมแดนบ้านฝักกาดและด่านพรมแดนบ้านแหลมด้านการบริหารจัดการและสนับสนุนจากภาครัฐมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มลูกค้า/นักท่องเที่ยว จะมีความเห็นต่อแนวทางในการพัฒนาน้อยกว่าประชาชนในพื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในพื้นที่จะมีความเห็นต่อแนวทาง ในการพัฒนา

มากกว่าพ่อค้า/ผู้ประกอบการ และพ่อค้า/ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นต่อแนวทางในการพัฒนา
น้อยกว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.3.4 การประเมินความพึงพอใจในแนวทางการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา
จังหวัดจันทบุรี ระหว่างด่านพรมแดนบ้านฝักกาด และ ด่านพรมแดนบ้านแหลม

ผลการประเมินความพึงพอใจในแนวทางการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-
กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี ระหว่างด่านพรมแดนบ้านฝักกาด และ ด่านพรมแดนบ้านแหลม พบว่า
ผู้มีส่วนได้เสียมีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย
กัมพูชา โดยเรียงตามลำดับดังนี้ เป็นแนวทางการพัฒนาที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อ
ผู้มีส่วนได้เสีย และสามารถนำมาปรับปรุงและพัฒนาตลาดได้จริง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
โดยมีค่าเฉลี่ย 3.54, 3.52 และ 3.38 สำหรับด้านความพึงพอใจในแนวทางการพัฒนาตลาดการค้า
ชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี และ ความเป็นไปได้ในการนำแนวทางการพัฒนามา
ประยุกต์ใช้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.34 และ 3.23

2. อภิปรายผล

จากแนวทางการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา กรณีศึกษาจังหวัด
จันทบุรี จะเห็นได้ว่า แนวทางการพัฒนาตลาดในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านสินค้าและบริการ ด้าน
การบริหารจัดการและสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านสาธารณูปโภค และด้านประชาสัมพันธ์นั้นมีความ
สอดคล้องกับ มธรรดา สมัยกุล (2557) ที่ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าชายแดน
กรณีศึกษาตลาดมิตรภาพชายแดนไทย-กัมพูชา แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าชายแดนไทย-
กัมพูชา พบว่า ควรมีการเสนอไปยังรัฐบาล เพื่อกำหนดให้บริเวณตลาดมิตรภาพชายแดน
ไทย-กัมพูชาเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่า การค้า และดึงดูดนักลงทุนชาวไทย
เข้ามาค้าขาย ควรมีการปรับปรุงเรื่องระบบภาษี และขั้นตอนการนำสินค้า เข้า-ออก ประเทศให้มี
ความสะดวก รวดเร็ว ควรมีการจัดแผนผังของตลาดมิตรภาพชายแดนไทย-กัมพูชาและ ก่อสร้างสิ่ง
อำนวยความสะดวกเพิ่มเติม เช่น สถานที่จอดรถ ห้องสุขา ศูนย์อาหาร เพื่ออำนวยความสะดวก
ให้แก่ นักท่องเที่ยวให้มีจำนวนมากขึ้น และควรมีการจัดตั้งศูนย์ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับตลาด
มิตรภาพชายแดน ไทย-กัมพูชา เพื่อเป็นศูนย์อำนวยความสะดวกด้านข้อมูลให้แก่นักท่องเที่ยวและ
ยังสอดคล้องกับบรรดิษฐ์ วงศ์วิทยาพาณิชย์ จิตรา โรจน์ประเสริฐกุล และเสริมสิทธิ์ สร้อยสอดศรี
(2554) ได้ศึกษา ได้ศึกษาการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย กรณีศึกษาตลาดโรงเกลือ จังหวัด
สระแก้ว ได้มีการวางแนวทางเพื่อพัฒนาตลาดไปสู่แหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัด ภายหลังจาก
มีการเปิดจุดผ่านแดนถาวรบ้านหนองเอียด อันได้แก่ การพัฒนามาตรฐานความสะดวกให้เป็นไปตาม
หลักกระทรวงสาธารณสุข และกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้อย่างสมบูรณ์ การพัฒนา
มาตรฐานความปลอดภัยของตลาดและการพัฒนารูปแบบการประชาสัมพันธ์ การสนับสนุนสิ่งปลูก
สร้างใหม่ๆ ในพื้นที่ตลาดเพื่อรองรับการท่องเที่ยว และยังสอดคล้องกับ วาริน สุขเสมอ (2537)
ได้ทำการศึกษาเพื่อวางแผนพัฒนาเทศบาลตำบลอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว: กรณีศึกษา
ผลกระทบของชุมชนการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา ตลาดการค้าชายแดนโรงเกลือ ที่ได้เสนอแนะ

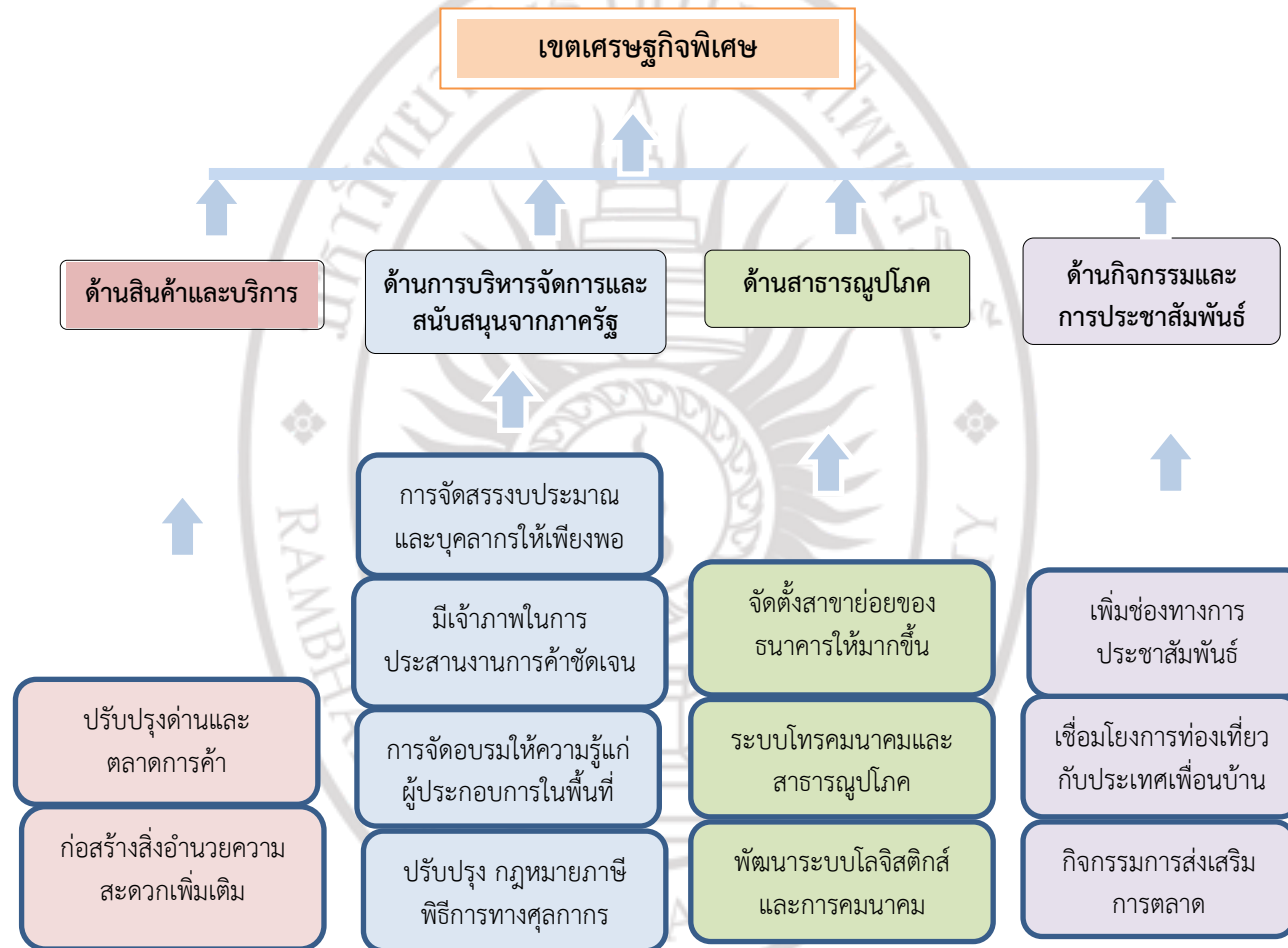
แนวทางและมาตรการในการพัฒนาสำหรับพื้นที่ ชุมชนเมืองอรัญประเทศ ได้แก่ ให้มีการจัดกลไก เพื่อการพัฒนาที่ดินสาธารณประโยชน์ การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน และได้เสนอแนะให้เป็น ศูนย์กลางตลาดการค้าชายแดน เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีความประสงค์ซื้อสินค้า ต่างประเทศในราคาถูก และเป็นแหล่งการค้าที่ก่อให้เกิดรายได้และเพิ่มอาชีพแก่ราษฎรในท้องถิ่น

สำหรับความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียต่อแนวทางด้านการบริหารจัดการและ สนับสนุนจากภาครัฐที่มีความแตกต่างกันนั้น กลุ่มพ่อค้า/ผู้ประกอบการมีค่าเฉลี่ยของระดับความ คิดเห็นน้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ อาจเนื่องจากการประกอบธุรกิจกับคู่ค้านักธุรกิจของประเทศกัมพูชา จำเป็นต้องมีบุคลากรหรือหน่วยงานภาครัฐที่เป็นผู้รับผิดชอบอย่างเป็นทางการเข้ามาสนับสนุน ส่งเสริม และมีมาตรการหรือกฎหมายที่เอื้ออำนวยต่อการประกอบธุรกิจ โดยอาจจัดตั้ง “ศูนย์ให้ คำปรึกษาและประสานงานการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา ประจำจังหวัดจันทบุรี” ขึ้น เพื่อเพิ่มขีด ความสามารถในการแข่งขันให้แก่ผู้ประกอบการ ซึ่งในปัจจุบันการบริหารจัดการและการสนับสนุนจาก ภาครัฐที่มีอยู่นั้นยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของพ่อ/ผู้ประกอบการนั่นเอง

ทั้งนี้ความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา ระหว่าง ด้านพรมแดนบ้านแหลมและด้านพรมแดนบ้านฝักกาด จังหวัดจันทบุรี ในด้านสินค้าและบริการ และ ด้านกิจกรรมและการประชาสัมพันธ์มีความสอดคล้องกัน แสดงให้เห็นว่าควรมีการให้ความสำคัญ ในสินค้าและบริการตลอดจนการจัดกิจกรรมและการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น แต่สำหรับด้านการ บริหารจัดการและสนับสนุนจากภาครัฐ มีความต่างกันโดยที่ ด้านพรมแดนบ้านฝักกาดจะมุ่งเน้น ที่การจัดสรรงบประมาณ และจำนวนบุคลากรภาครัฐ และในด้านสาธารณูปโภค ในเรื่องของ การจัดตั้งสาขาย่อยของธนาคารในด้านพรมแดนบ้านฝักกาด เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีธนาคารใดเปิด สาขาย่อยในด้านพรมแดนบ้านฝักกาด การทำธุรกรรมจึงต้องเข้าสู่ตัวอำเภอหรือต้องมาใช้บริการที่ ด้านพรมแดนบ้านแหลม อีกทั้งการจัดสรรงบประมาณและบุคลากรที่ดูแลและประสานงานจะมี เพียงองค์การบริหารส่วนตำบลคลองใหญ่เท่านั้น ซึ่งต่างจากด้านพรมแดนบ้านแหลม ที่เป็นช่อง ทางการนำเข้าและส่งออกสินค้าที่สำคัญ และมีสมาคมการค้าและการท่องเที่ยวชายแดนไทย- กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลเทพนิมิต เข้ามามีบทบาทสำคัญในการดูแล และประสานงานการค้าระหว่างประเทศ เน้นด้านการผ่อนผันกฎหมาย จึงมีความต้องการก้าวไป สู่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

โดยสิ่งสำคัญในการพัฒนาการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดจันทบุรีนั้น จะต้อง ได้รับความร่วมมือทั้งในส่วนของภาครัฐ และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้าชายแดน ตลอดจนผู้ประกอบการการค้าชายแดนในการแก้ไขปัญหาเพื่อการพัฒนาจังหวัดจันทบุรีให้เป็น ศูนย์กลางทางการค้าชายแดนภาคตะวันออกและการขนส่งที่สามารถเชื่อมโยงกับประเทศกัมพูชา และเวียดนามตอนใต้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการวิจัยที่ได้จากกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ กับทฤษฎี วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้สรุปแนวทางการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี ดังนี้

ภาพที่ 5.1 แนวทางการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา กรณีศึกษาตลาดการค้าชายแดนจังหวัดจันทบุรี

3. ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้จำแนกข้อเสนอแนะไว้ 2 ลักษณะ ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือรับผิดชอบในการดำเนินงานของตลาดการค้าชายแดน ไทย-กัมพูชา ข้อมูลแนวทางการพัฒนาที่ได้ไปดำเนินการปรับปรุงการดำเนินงานต่าง ๆ ให้เหมาะสม เช่น การปรับปรุงพัฒนาด่านและตลาดการค้าให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ครบถ้วน เพิ่มพูนความรู้ให้แก่ผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มศักยภาพในการประกอบการค้าระหว่างประเทศการปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ และระบบคมนาคมโลจิสติกส์ ปรับปรุงระบบภาษี พิธีการทางศุลกากรให้เหมาะสม เป็นต้น มุ่งไปสู่การเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ

3.1.2 ควรจัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาและประสานงานการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา ประจำจังหวัดจันทบุรี เพื่อคอยช่วยเหลือ ดูแล ให้คำแนะนำ คำปรึกษา และประสานงานการค้าชายแดนแก่ผู้ประกอบการที่สนใจ

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ศึกษาระบบขั้นตอนวิธีการทางศุลกากรสำหรับธุรกิจนำเข้าส่งออกตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี